

A Gulágra elhurcoltakra emlékeztek Napkoron

A szovjet munkatáborba elhurcolt mintegy 700 ezer magyar állampolgár közül csak körülbelül 400 ezren tértek haza. A deportálás során és a munkatáborokban mintegy 300 ezer honfitársunk vesztette életét, akik közül mintegy 10 ezer fő a Gulág büntetőtáborában halt meg. Hazatérésük után a magyarországi titkosszolgálatok hallgatásra kényszerítették a lelkiileg (sokszor testileg is) megtört embereket. Az egykori elhurcoltak és túlélők – bár sajnos egyre kevesebben – mai is köztünk élnek.

A Gulág-GUPVI Emlékév Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei záró rendezvénye 2017. február 22–23-án a Nyírség szívében, Napkoron került megrendezésre a Napkori Erdőgazdák Zrt. szervezésében. Nagyszabású programokkal emlékeztek a szovjetek által kényszermunka- és hadifogolytáborokba elhurcolt honfitársainkra. A programot és az állandó kiállítást, valamint az emlékmű felállítását Magyarország kormánya, a VERITAS Történetkutató Intézet és a Napkori Erdőgazdák Zrt. támogatta.

Az ünnepi megemlékezés a napkori görög katolikus templomban, az elhurcolt halottak emlékére *Szocska A. Ábel*, a Nyíregyházi Egyházmegye apostoli kormányzója által celebrált görög katolikus szent liturgiával indult a nyíregyházi Görög Katolikus Papi Főfőköri közreműködésével. A liturgia keretében a jelen lévő emlékezők és hívek közös imádsággal adóztak a szovjet érában elhurcoltak és megkínzottak emlékének, és közösen fohászoltak az elhunytak lelki üdvéért, valamint a túlélők jó egészségéért.

Ezt követően a Napkori Erdőgazdák Zrt. Harangodi Erdei Iskolájának területén felállított emlékmű leleplezésére és a *Magyarok a Szovjetunió táborában (1944–1956)* című állandó kiállítás ünnepélyes megnyitójára került sor a jelen lévő vendégek közös megemlékezésével.

A Himnusz közös eléneklése után *Csallóközi Zoltán* miniszterelnök-helyettesi főtanácsadó megemlékező beszédében tolmácsolta *dr. Semjén Zsolt* miniszterelnök-helyettes gondolatait és üzenetét az eseménnyel kapcsolatban. Kiemelte, milyen fontos igaz történelmünk pontos ismerete és hiteles továbbadása a jövő generációinak. Megemlékezett a szomorú eseményekről egy-egy elhurcolt egyéni tragédiáját felelevenítve. Szemléletesen bemutatta,

mekkora szenvedést kellett kiállni azoknak a nőknek és férfiaknak, akiket politikai okokból, hamis vádak alapján a Szovjetunió távoli munka- és hadifogolytáborába száműzték. Felhívta a figyelmet közös felelősségünkre, hogy emlékezzünk, és soha többé ne történ-

hessen meg hasonló tragédia egyetlen magyar embertársunkkal sem.

Dr. Szakály Sándor, a VERITAS Történetkutató Intézet főigazgatója beszédében hangsúlyozta a történelmi hitelesség fontosságát, valamint felidézte az emlékvé fontosabb momentumait, állomásait, külön kitérve a Napkoron felállított állandó Gulág-kiállításra és -emlékműre. Őszinte reményét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a jövőben Magyarország eljut oda, hogy a jövő nemzedékek a valós tényeken alapuló történelmet ismerhetik és tanulhatják majd meg az iskolában, addig is kiemelte a napkorihoz hasonló kiállítások fontosságát, melyek hiteles adatokat és képet nyújtanak egy letűnt kor szomorú emlékeiről.

Támba Miklós, a Napkori Erdőgazdák Zrt. vezérigazgatója köszönetet mondott mindazoknak, akik támogatták az emlékvé programjait, és hozzájárultak a napkori emlékmű és kiállítás létrehozásához. Megígérte, hogy a Harangodi Erdei Iskolába és Kerekérdő Turisztikai Központba látogató gyermekek és vendégek ezentúl az erdei

iskolai program részeként ismerkedhetnek meg történelmünk e sötét korszakának eseményeivel, tragikus sorsával. Megható szavakkal emlékezett az elhurcoltakra és a ma is köztünk élő túlélőkre. Köszöntötte a jelen lévő két elhurcolt túlélőt, *Juráncsik Antalt* és *Fodor Miklóst*, akiket családjuk is elkísért a megemlékezésre. Szeretetteljes szavakkal külön megemlékezett a napkori Anti bácsiról, aki majd' 100 éves kora ellenére mai napig aktív tagja az egyházi és helyi közösségnek, és évről évre részt vesz a helyi borversenyen.

A túlélők köszöntése után az egyházi méltóságok, *Szocska A. Ábel*, a Nyíregyházi Egyházmegye apostoli kormányzója, *dr. Soltész Mihály* napkori görög katolikus parókus, valamint *Zubály Lajos* napkori római katolikus plébános közösen megáldották az átadott kiállítást és az emlékművet.

Csallóközi Zoltán miniszterelnök-helyettesi főtanácsos és *Seszták Oszkár*, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Közgyűlésének elnöke közösen megkoszorúzták az emlékművet. Ezt követően *Támba Miklós*, a Napkori Erdőgazdák Zrt. vezérigazgatója és *dr. Spinyhért Zsolt*, Napkor nagyközség polgármestere helyezték el koszorújukat. Végül, de nem utolsósorban a magyar erdész-vadász társadalom nevében *Bajdik Péter*, a Földművelésügyi Minisztérium Vadgazdálkodási Tájégségi Főosztályának főosztályvezetője és *dr. Sárvári János*, a MEGOSZ ügyvezető elnöke koszorúzták meg a napkori Gulág-emlékművet.

Február 23-án a program esti záróakordjaként a napkori Jósika Miklós Általános Iskola tornatermében csaknem teltház mellett a *HOBO a Gulágon* című különleges, koncertszerű HOBÓ-emlékest nyújtott maradandó, szívbemarkoló élményt a jelen lévő közönségnek. A feledhetetlen műsor a Gulágon keletkezett magyar és szovjet dalokból, valamint Viszockij orosz ellenzéki költő műveiből állt, tisztelegve az áldozatok emléke előtt, és művészilag megjelenítve az elhurcoltak által átélte borzalmakat.

Domina Norbert
turisztikai és közjóléti ágazatvezető,
Napkori Erdőgazdák Zrt.

Fotó: **Móricz Csaba**